

Београд -- Највећа просечна плата у прошлој години на простору бивше Југославије исплаћена је у Словенији и износила је 1.004 евра, док је најмања била у Србији 361 евро. Чак и Македонија има већа просечна примања од Србије.

Просечна плата у Црној Гори прошле године била је 482, у Хрватској 747, у Босни и Херцеговини 422, а у Македонији 365 евра. Међутим, када се погледа раст просечне плате у 2015, јасно је да је он највећи у Србији.

Наиме, просечна плата у Словенији прошле године порасла је за свега 1,49 евра, у Хрватској за 5,44, а код нас за 34,77 евра, јер је Србија у прошлу годину ушла са просечном платом од свега 326,42 евра.

По оцени економисте Милана Ђулибрка, проблем је у ниском стандарду и није довољно имати највећи раст плата у једној години, ако се креће са најнижом основицом у комшилуку.

“Тачно је да само ми имали највеће повећање просечне плате, али не сме се заборавити са каквим стартом смо се у трку упустили. Уколико плате најбрже расту у Србији, а и даље су најниже у региону, онда је јасно да имамо проблем и да је он у економској снази и моћи ове државе, која је најгора економија, према 10 битних индекса, на простору бивше Југославије. Када се све то зна, онда подаци о најмањој просечној плати и највећим њеним повећањем истовремене не може никог да изненади”, каже Ђулибрк за “Дневник”.

Он указује на то да би у Србији на просечну плату, као што је то у свим другим европским

државама, требало да утичу веће плате у привреди, односно да би оне морале бити веће него у јавном сектору, али да то изостаје.

“Србија је једна од ретких европских држава у којој су плате запослених у јавном сектору веће него у приватном. То нигде није случај. Предузетницима нико не може одређивати колику ће коме дати плату. Међутим, проблем је што су плате у нашој привреди мале или се барем тако приказују – а то улази у просек – јер радници на папиру добијају минималну зараду, али им се део даје на руке”, каже он.

“То је зато што онда послодавац плаћа порезе само на минималац и много их користи ту могућност. Ипак, у основи је велики проблем то што је држава дозволила да и даље запослени у јавном сектору имају значајно веће плате од оних који раде у приватном. С друге стране, приватници који добро послују, чија се продуктивност повећава, који више зарађују, требало би да сразмерно томе повећају и плате својих запослених а не да свеколики профит задржавају само за себе. Онда би и укупна просечна плата била већа, објашњава Ђулибрк.

Он подсећа на то да се Фискални савет Србије, зарад наставка финансијске консолидације државе која је тек започета, залаже да се плате у јавном сектору замрзну у наредне две године. С друге стране, приватни сектор би, насупрот томе, требало да повећа плате радницима који производе.

“На крају крајева, Фискални савет и када предлаже замрзавање плата у јавном сектору, пре свега мисли на одрживост јавног дуга Србије. Због тога инсистира да се удео плата за јавни сектор смањи у БДП-у. Јер, све док је тај удео велик, јавни дуг Србије наставиће да расте. А ако се ништа не промени, процењујем да ћемо већ крајем ове године прећи 80 одсто БДП-а, што је граница која се по међународним стандардима сматра границом презадужености неке земље”, оцењује Ђулибрк.

С друге стране, уколико се спроводе најављена рационализација јавног сектора и без посла остане око 30.000 запослених онда ће, сматра Ђулибрк, просечна српска плата за ову годину бити још мања.

“ Српска просечна плата ће пасти зато што ће остати без прихода 30.000 људи, односно

толико ће плата бити мање у просеку, а да ли ће приватни сектор “усисати” толики број тешко је поверовати. Поготово, што су запослени у јавном сектору и сада имали плате изнад просека, па су самим тим повећавали укупну просечну плату државе”, закључује Ђулибрк.

(Б92-Дневник)